

REFORMÁTUS TEMPLOM

DIE REFORMIERTE KIRCHE

CALVINIST CHURCH

1916 előtt az evangélikusok és a reformátusok együttesen a protestáns fiókegyházhoz tartoztak. A fiókegyház – 105 evangélikus és 102 református – 1905-ben a politikai községhöz fordult templomtelekért, ahonnan 150 négyzetméterrel telket kaptak, így megindíthatták a gyűjtést a templom megépítésére. 1914. március 22-én a református egyház hívei kimondták, hogy egyházközségüket anyásítani fogják. 1916. január 9-én történt meg a két egyház teljes különválása.

A reformátusoknak a templomtelket Fülep Lajos (1885–1970) az 1921/22-ben itt szolgáló gyülekezeti gondnok – később híres esztéta, néprajztudós, Kossuth-díjas művészettörténész, egyetemi tanár –, vásárolta meg 1922-ben. 1925-ben a község segélyt szavazott meg a református templom megépítésére, valamint országos gyűjtést is szerveztek.

Az 1920-as évek végén vásárolták meg a Vörösmarty Mihály utca 20. sz. alatti épületet, mely azóta is a református parókiának ad helyet.

A templom alapköletétele 1929. május 20-án történt. Az épület építőmestere a dombóvári Baumgart János volt.

A templomot 1929. október 27-én adta át rendeltesének dr. Ravasz László református püspök. A négy utca találkozásánál felépített templomon neoromán stílusjegyek fedezhetők fel. A bejárat feletti kereszт a tiszteletadás jelképe. A színes üvegablakok még eredeti állapotukban láthatók. Az istentiszteleteken az 1930-as évek eleje óta szól az orgona, melyet a pécsi neves orgonakészítő, Angster József és fia készített. A templom három haranggal rendelkezett, viszont egyet sajnos a háború során elvittek. A kis harangot Fazekas presbiter ajándékozta 16 évesen elhunyt lánya emlékére.

1973-ban és 1981-ben kisebb-nagyobb felújításon esett át a templom (festés, templomtoronysisak-festés zsalukkal, lábazat, párkánylapok rekonstrukció). Rengeteg kegytárgy, kehely és terítő került a templomhoz az előző adományozása útján. A kelyheket Csery Józsefnak és feleségének köszönhetjük, az újabb terítőket, nagyszönyegeket, valamint a szószék melletti zászlót a 34 éven át itt szolgáló lelkipásztor, Tóth István feleségének.

Vor 1916 gehörten die Evangeliker und die Reformierten zur protestantischen Filialkirche. Die Filialkirche – 105 Evangeliker und 102 Reformierte – beantragte ein Kirchengrundstück von der politischen Gemeinde 1905, von der ein Grundstück von 150 Quadratklafter erhielt. So begann die Filialkirche, eine Spende für den Kirchenbau zu sammeln. Am 22. März 1914 kündigten die Gläubigen der reformierten Kirche an, dass sie ihre Kirchgemeinde verselbstständigen werden. Am 9. Januar 1916 geschah die Kirchentrennung.

Für die Reformierten kaufte der hier dienende Verwalter der Glaubensgemeinschaft 1921–22 – später berühmter Esthetiker, Ethnograf, Kunsthistoriker mit Kossuth-Preis ausgezeichnet, Universitätsprofessor –, Lajos Fülep (1885–1970) das Kirchengrundstück im Jahr 1922. Die Gemeinde stimmte eine finanzielle Hilfe für die Errichtung der reformierten Kirche ab und es wurde auch eine Sammlung auf nationaler Ebene organisiert.

Das Gebäude in der Vörösmarty-Mihály-Straße 20. wurde am Ende der 1920er Jahren gekauft, das seitdem die reformierten Pfarre beherbergt.

Die Grundsteinlegung der Kirche war am 20. Mai 1929. Der Baumeister des Gebäudes war der Dombóvárer János Baumgart.

Die Kirche wurde vom reformierten Bischof László dr. Ravasz am 27. Oktober 1929 übergeben. An der Kreuzung von vier Straßen erbaute Kirche sind neoromanische Stilmerkmale zu sehen. Das Kreuz über dem Eingang ist das Symbol der Ehrenbezeugung. Die bunten Glasfenster sind noch im ursprünglichen Zustand zu sehen. An den Gottesdiensten wird seit dem Anfang der 1930er Jahren georgelt. Der berühmte Pécscher Orgelhersteller József Angster und sein Sohn machten die Orgel. Die Kirche verfügte über drei Glocken, aber eine Glocke wurde während des Krieges mitgenommen. Der Presbyter Fazekas schenkte der Kirche die kleine Glocke zu Ehren seiner 16-jährigen verstorbenen Tochter.

An der Kirche wurden 1973 und 1981 kleinere- und größere Renovierungsarbeiten durchgeführt (es wurde gemalt, die Kirchturmhaube mit Spaletten bemalt, das Postament und die Gesimsbretter rekonstruiert).

Viele Devotionalien, Kelche, Tischtücher gelangten durch die Spende der Vorfahren zur Kirche. Die Kelche sind dem Herrn József Csery und seiner Frau zu verdanken, die neuere Tischtücher und große Teppiche und die Fahne neben der Kanzel wurden von der Frau vom Pastor István Tóth geschenkt, der 34 Jahre lang hier diente.

Before 1916, both Lutherans and Calvinists formed part of the Protestant filial parish. In 1905, the filial parish—105 Lutherans and 102 Calvinists—applied to the political township for a church plot, and received a land parcel of 540 sq m, so fund raising could begin for building the church. On 22 March 1914, followers of the Calvinist Church declared to attach their parish to the mother Church. The two Churches were completely separated on 9 January 1916.

The church plot for Calvinists was purchased in 1922 by Lajos Fülep (1885–1970), congregational curator serving here in 1921–22—subsequently becoming famous as aesthetician, ethnographer, Kossuth Prize awardee as art historian, and a university professor. In 1925, the township voted for granting aid to build the Calvinist church, and nationwide fund raising arrangements were also made.

The building at 20 Vörösmarty Mihály Street was purchased in the late 1920s, which has accommodated the Calvinist rectory ever since.

The foundation stone of the church was laid on 20 May 1929. János Baumgart from Dombóvár acted as master builder at the construction works.

The church was inaugurated on 27 October 1929 by Calvinist Bishop dr. László Ravasz. The church building, erected at the junction of four streets, displays elements of the Neo-Romanesque style. The cross above the entrance is a symbol of respect. The coloured glass windows are still in their original condition. Church services have had organ music provided since the 1930s, built by József Angster and Son, reputed organ builder of Pécs. The church had three bells, one of which was unfortunately removed during the war. The small bell was donated by presbyter Fazekas in memory of her daughter who deceased at the age of 16.

In 1973 and 1981, the church underwent some sundry renovation works (painting, steeple painting with formwork, reconstruction of pedestal and cornice panels).

A vast number of devotional objects, cups and coverings were received by the church through donations by predecessors. Cups are from József Csery and wife, and recent coverings, large carpets and the flag beside the pulpit are presents from the wife of István Tóth, pastor who served here for 34 years.

FORRÁS • QUELLE • SOURCE

Dr. Szőke Sándor: Dombóvár. Dombóvár, 1996.

Takács Istvánné – interjú

Tóth István – interjú

